

Pedagogisch werkplan

Kindcentrum Adriaan van den Ende

Voor u ligt het pedagogisch werkplan van Kindcentrum Adriaan van den Ende. Als basis voor ons kinderdagverblijf (KDV), peuterspeelgroep (PSG) en buitenschoolse opvang (BSO) zien wij liefdevolle, betrokken professionals die kinderen respectvol en positief benaderen en begeleiden. Zij zorgen ervoor dat een kind een positief zelfbeeld en zelfvertrouwen ontwikkelt. Hier heeft een kind zijn leven lang profijt van. Deze benadering is bij ons een uitgangspunt. Zowel binnen het onderwijs als op het KDV, de PSG en de BSO.

Het Kindcentrum is een interessante omgeving voor elke doelgroep waarin kinderen volop kunnen ontdekken en ervaren. Een veilige plek waar kinderen uitgenodigd worden om zelfstandig dingen te kiezen en te doen om mee te spelen en te experimenteren.

Door o.a. de uitdagende materialen en de respectvolle houding van de professionals denken wij de kinderen iets extra's te kunnen bieden met onze pedagogische werkwijze. Het belang en de behoeften van het kind staan hierbij telkens centraal. Dit betekent overigens niet dat een kind altijd zijn zin hoeft te krijgen en dat alles mag. Wij bieden kinderen duidelijke kaders (regels en grenzen) waarbinnen ze een ruime mate van vrijheid hebben.

Dit pedagogisch werkplan van Kindcentrum Adriaan van den Ende is de praktische uitwerking van het pedagogische beleid van Stichting Archipel Kinderopvang. Het pedagogisch beleidsplan is in te zien op de website van [Archipel Kinderopvang & Onderwijs](#). Jaarlijks evalueren we het pedagogisch werkplan en waar nodig stellen we bij. Ook stellen we dit werkplan beschikbaar via de website.

Wij hopen, door met veel liefde en aandacht te werken, uw kind die opvang en bijdrage in de opvoeding te bieden die het verdient en nodig heeft.

Jettie de Meer
Directeur Kindcentrum Adriaan van den Ende

Noot: In deze notitie wordt veel gesproken over pedagogisch professionals. Waar vervolgens 'zij' staat kan ook 'hij' worden gelezen. Als er ouders geschreven staat worden ook ouder en verzorger(s) bedoeld.

Inhoudsopgave

1. Inleiding	5
2. Visie Stichting Archipel Onderwijs & Kinderopvang.....	6
3. Kindcentrum Adriaan van den Ende.....	7
3.1 Visie binnen het Kindcentrum.....	7
3.2 Uitgangspunten/kenmerken van "The leader in me"	7
3.3 Samenwerking binnen het Kindcentrum	8
4. Groepen Kindcentrum Adriaan van den Ende.....	10
4.1 Basisgroep/stamgroep	10
4.1.1 Kinderdagverblijf en peutergroep.....	10
4.1.2 Buitenschoolse opvang.....	10
4.2 Globale dagindeling	11
4.2.1 Globale dagindeling 0 tot 4 jaar	11
4.2.2 Globale dagindeling 2 tot 4 jaar	12
4.2.3 Globale dagindeling VSO/BSO	12
4.3 Materialen en binnen- en buitenruimte	13
5. Pedagogische professionals	15
5.1 VOG en personenregister kinderopvang	15
5.2 Inzet van stagiaires en vrijwilligers	15
6. Volgen van kinderen.....	17
6.1 Zorg delen	17
6.2 Kindvolgsysteem en mentorschap.....	17
7. Contact met ouders.....	18
7.1 Extra activiteiten	18
7.2 Intake en wennen	18
7.3 Brengen en halen	18
7.4 Afwezigheid melden.....	19
7.5 Medezeggenschap	19
7.6 Klachten	19
8. Veiligheid en gezondheid van kinderen	20
8.1 Eten en drinken.....	20
8.2 Zieke kinderen.....	21
8.3 Medicijngebruik	21
8.4 Vierogenprincipe.....	21
8.5 Drie-uursregeling	22
8.6 Vaste gezichten criterium	23
8.7 Groepsafspraken.....	23
8.10 Trakteren.....	24

8.11	Beleid veiligheid en gezondheid	24
8.12	Brandpreventie	24
8.13	Calamiteiten.....	24
8.14	Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.....	25
8.15	Hygiëne/schoonmaak groepsruimte.....	25
8.16	GGD.....	25

1. Inleiding

Kindcentrum Adriaan van den Ende biedt onderwijs en kinderopvang aan voor kinderen van 0 tot 13 jaar. Het kinderdagverblijf (KDV), de peuterspeelgroep (PSG) en de buitenschoolse opvang (BSO) op Adriaan van den Ende wordt verzorgd door Stichting Archipel Kinderopvang. Stichting Archipel Kinderopvang verzorgt de kinderopvang op de basisscholen van Stichting Archipel Onderwijs, de stichting voor openbaar primair onderwijs in Zutphen, Brummen en Voorst.

Het pedagogisch beleidsplan van Stichting Archipel Kinderopvang vormt de basis voor de werkplannen op de verschillende locaties. Het pedagogisch werkplan is een interne handleiding voor de professionals waarin de concrete uitwerking van de visie van Stichting Archipel Kinderopvang en de werkwijze op de locatie staat beschreven. Het pedagogisch beleidsplan vormt samen met het pedagogisch werkplan één geheel. Het doel van dit pedagogisch werkplan is het verantwoorden, bewaken en zo nodig aanscherpen van de pedagogische kwaliteit binnen onze kinderopvang.

We werken met een gemotiveerd team van pedagogisch professionals die hart hebben voor kinderen. Een lerend team dat open staat voor nieuwe invalshoeken, ervaringen en ontdekkingen. Een houding die we eveneens bij de kinderen willen ontlokken: open, nieuwsgierig, experimenterend en zelf-ontdekkend. De houding van de professionals is onze belangrijkste kracht. Een houding waar oog, oor, warmte en ruimte is voor het kind in zijn totaliteit.

Onze visie vormt het uitgangspunt voor het handelen van de professionals op de kinderopvang en wordt vastgelegd in dit pedagogisch werkplan. Op deze manier krijgen ouders een beeld van de werkwijze en visie bij Kindcentrum Adriaan van den Ende van de normen en waarden die uitgangspunt zijn voor het handelen. Deze visie is niet enkel de visie van de kinderopvang maar het uitgangspunt de gehele dag door. Het pedagogisch werkplan biedt daarnaast een handvat aan pedagogisch professionals en stagiaires bij het dagelijks werken met kinderen. Het team kan aan de hand van dit pedagogisch beleid hun manier van handelen motiveren en verantwoorden. Door als directeur samen met het team en de Kindcentrumraad na te denken over pedagogische vraagstukken is de hierin beschreven visie ontwikkeld en de deskundigheid gevormd.

Het pedagogisch werkplan is tot stand gekomen met behulp van de pedagogisch professionals, de directeur, de beleidsprofessional en de ouders. Het pedagogisch werkplan is een dynamisch gegeven en blijft zich in de loop van de tijd steeds verder ontwikkelen. Bijvoorbeeld naar aanleiding van nieuwe inzichten of signalen vanuit het kindcentrum.

2. Visie Stichting Archipel Onderwijs & Kinderopvang

Stichting Archipel vindt dat ieder kind de kans moet krijgen zijn of haar talenten optimaal te ontwikkelen. Kinderen hebben daar recht op en wij zijn er tot in onze tenen van overtuigd dat ieder kind die kans moet krijgen. We willen kinderen leren kansen te benutten, uitdagingen aan te gaan en ze toerusten met de vaardigheden die ze in deze tijd nodig hebben.

Maar waarom vinden we dit zo belangrijk? En hoe realiseren wij dat? Dat is hieronder in onze missie en visie te lezen.

Missie

Stichting Archipel verbindt kinderopvang en basisonderwijs organisatorisch in één organisatie. Hierdoor kunnen de locaties van Stichting Archipel een totaalaanbod verzorgen in integrale kindcentra. Een integrale aanpak helpt kinderen zich optimaal ontwikkelen, omdat alle professionals vanuit verschillende kennisgebieden het kind centraal stellen vanuit één visie, als één team, in één omgeving.

Visie

Als kinderen van jongs af aan in zo'n veilige omgeving kunnen spelen, leren en ontdekken in hun eigen tempo en hun eigen doorgaande leerlijn, ontwikkelen ze zich eerder én verder en starten kinderen in het onderwijs zonder achterstand. De kindcentra bieden een bodem om te groeien, waar kinderen hun beste zelf kunnen zijn in een veilige omgeving die is gericht op hún kansen en mogelijkheden.

Kernwaarden

De kernwaarden van een organisatie zijn de fundamentele principes en overtuigingen die richting geven aan de cultuur, het gedrag en de besluitvorming binnen de organisatie. Ze vormen de basis van wat een organisatie belangrijk vindt en wat ze nastreeft, en ze fungeren als een kompas voor het handelen van zowel professionals als leidinggevenden.

1. Transparantie en Vertrouwen "We zeggen wat we doen en doen wat we zeggen"

Onze kracht ligt in openheid en betrouwbaarheid: we communiceren eerlijk en zonder oordeel, zodat iedereen zich gehoord en begrepen voelt. Vertrouwen is de basis van onze relaties, zowel binnen als buiten onze organisatie. Zowel naar kinderen en ouders/verzorgers, als naar elkaar.

2. Diversiteit en Samenwerking "Verschillen verrijken ons"

We omarmen onze unieke perspectieven en werken samen vanuit gedeelde waarden en respect. Binnen duidelijke kaders is er ruimte voor ieders inbreng, waardoor we samen groeien in een inclusieve en professionele omgeving waar iedereen zich thuis voelt. Dit wordt tot in de groep gevoeld.

3. Ontwikkeling en Inspiratie "Fouten maken mag, zolang we ervan leren"

We creëren een omgeving die stimuleert tot persoonlijke groei en ontwikkeling, zowel van kinderen als van professionals. Iedereen neemt verantwoordelijkheid en inspireert anderen door het goede voorbeeld te geven. Samen vinden we balans tussen geven en nemen, groeien en ruimte bieden. We streven naar de beste versie van jezelf!

3. Kindcentrum Adriaan van den Ende

3.1 Visie binnen het Kindcentrum

Kinderen hebben wortels nodig, een stevige basis: ze mogen zijn wie ze zijn en willen geliefd worden zoals ze zijn. Daarnaast hebben ze vleugels nodig: ruimte om hun eigen weg te gaan, om eigen keuzes te maken die passen bij hun behoeften. Daarbij heeft elk kind een bepaalde mate van veiligheid nodig, zodat het zijn vleugels durft en kan gebruiken om uit te groeien tot wie en wat het kan worden.

Op Kindcentrum Adriaan van den Ende bieden wij kinderen de ruimte om zich op hun eigen manier en tempo te ontwikkelen in een veilige en vertrouwde omgeving. Ons kindcentrum is voor ons een plek waar kinderen van 0 tot 13 jaar de hele dag kunnen leren, spelen en zich ontwikkelen. Hier werken wij met enthousiasme, vanuit gezamenlijke en individuele deskundigheid aan dezelfde doelen en binnen hetzelfde pedagogische klimaat. Wij hanteren daarbij de uitgangspunten van 'The Leader in Me'. Vanuit deze missie en visie organiseren en ontwikkelen wij ons. Over alles is nagedacht.

De pedagogische professionals zorgen voor een uitdagend en divers aanbod zodat kinderen de regie over hun eigen ontwikkeling kunnen nemen in een omgeving waar zij zich thuis voelen. Aandacht voor de brede persoonlijke ontwikkeling vertaalt zich in het leren van vaardigheden die je nodig hebt om als persoon binnen een bepaalde omgeving te kunnen functioneren zoals jezelf doelen stellen, je houden aan regels, een ruzie bijleggen, samenwerken, kritisch denken, problemen oplossen, op een heldere manier je eigen mening geven. Wij onderschrijven de gedachte dat kinderen velen kwaliteiten van nature bezitten en dat het de kunst is deze verder te ontwikkelen en in banen te leiden.

3.2 Uitgangspunten/kenmerken van 'The leader in me'

Het werken vanuit 'The Leader in Me' is geen programma en ook geen methode maar een proces binnen de aanpak van alledag. De aandacht voor leiderschapsgewoonten past bij onze missie en wordt verbonden aan andere doelen binnen ons Kindcentrum.

Het is een proces waarbij wij kinderen aanspreken op hun talenten en betrokkenheid. Het leert ze op een speelse manier 7 gewoonten gericht op persoonlijke groei en relaties met anderen. Die gewoonten komen voort uit het gedachtegoed van Stephen Covey. Het uitgangspunt van deze 7 gewoonten is vooral dat de wereld niet maakbaar is, maar dat je jouw invloed wel kunt vergroten door (zelf) leiderschap. Het gaat erom kinderen die gewoonten mee te geven die hen helpen zichzelf te ontwikkelen en waar ze de rest van hun leven profijt van hebben. Van binnen naar buiten en dat maakt dit proces bijzonder. Het gaat over eerst werken aan jezelf, eerst kijken naar jezelf, naar je keuzes, je verantwoordelijkheden, je doelgerichtheid en je integriteit en dan pas naar de ander en naar jouw relaties met anderen.

De pedagogisch professional schept voorwaarden voor een veilige en uitdagende leeromgeving en voor de kinderen om te kunnen oefenen met de 7 gewoonten.

Zorg voor goed gedrag en een veilige omgeving voor iedereen

In ons kindcentrum werken we met een positieve aanpak om de sfeer goed te hebben en te houden. We bevorderen het vertrouwen van kinderen en werken aan veiligheid in ons kindcentrum. We versterken de sociale vaardigheden van kinderen. We zorgen voor een heldere oplossing bij conflicten. We zorgen voor bewustwording van de eigenheid bij kinderen. We leren de kinderen om verantwoordelijkheid te nemen en we bevorderen het zorgdragen voor je eigen omgeving en voor die van ons kindcentrum.

Een van onze uitgangspunten is dat kinderen met plezier naar ons kindcentrum gaan. Voor een goede sfeer zijn duidelijke afspraken nodig. Maar, net zo belangrijk, duidelijke afspraken zorgen ervoor dat kinderen zelfstandig kunnen werken. De afspraken bespreken we met de kinderen. Vanuit de gedachte van wederzijds respect en iedereen in zijn waarde laten. Deze afspraken gelden voor het gehele kindcentrum.

De speel-leeromgeving van het kind moet zodanig worden ingericht dat die het kind uitdaagt en leerrijk is. De professionals moeten de speel-leeromgeving dus weloverwogen en doelgericht inrichten en zorgen voor een rijke leeromgeving waar verschillende activiteiten mogelijk zijn. De omgeving waarin kinderen werken en ontspannen wordt zo ingedeeld dat ze (zoveel mogelijk) zelfstandig kunnen kiezen voor een activiteit.

Kinderen mogen daarom bij kindcentrum Adriaan van den Ende zoveel mogelijk zelf kiezen waar ze mee willen werken en spelen. De professionals hebben de taak om kinderen daarbij te helpen en te coachen.

Kinderen kunnen en mogen vaak kiezen met wat ze spelen, met wie ze spelen, waar in de ruimte ze willen spelen, wanneer ze met iets spelen en hoe lang ze met iets spelen.

Er worden activiteiten aangeboden, aan kleine groepjes of aan de hele groep. Maar het vrij werken, ofwel het vrije spel neemt de belangrijkste plaats in.

Een kind krijgt hierin de vrijheid die het aankan en leert hierdoor de grenzen van zijn eigen vrijheid kennen en de vrijheid van anderen te respecteren.

3.3 Samenwerking binnen het Kindcentrum

Onder samenwerking binnen het kindcentrum wordt verstaan de samenwerking tussen de pedagogisch professionals en de collega's van het team onderwijs. Dit gebeurt op meerdere fronten met als doel om een doorgaande lijn tussen de kinderopvang en het onderwijs te creëren. Een doorgaande lijn biedt de kinderen een veilige omgeving omdat het herkenning geeft. Een belangrijke pijler in de leeromgeving is de leader in me en dus belangrijk voor de ontwikkeling van het kind.

Denk bij de doorgaande lijn aan:

- Het doortrekken van thema's. Het KDV, de PSG en de kleuters trekken hierin nauw samen met elkaar op. Ze gaan bijv. er samen op uit als er buitenshuis een activiteit rondom het thema wordt georganiseerd, maar ook binnenshuis zal dit aan de orde zijn. Bij het KDV houden we uiteraard rekening met de mogelijkheden vanwege de leeftijd van de kinderen.
- De peuters en kleuters spelen zoveel als mogelijk samen met elkaar binnen en buiten. Indien mogelijk sluiten de oudste kinderen van het KDV aan.
- Bij zowel de kleuters als de peuters is er een datamuur te vinden. Aan deze datamuur hangen de dagritme kaarten (Sil en Lis) en de tijdwijzer. Hiermee wordt gestart in de kring zodat de kinderen weten wat ze gaan doen die dag en welke dag het vandaag is.
- Binnen het kindcentrum gelden overal dezelfde afspraken.

Bovenstaande is heel erg belangrijk voor de kinderen van de kinderopvang om de overgang naar school zo klein mogelijk te maken. De kinderen zijn niet alleen vertrouwd met het gebouw, maar ook met de professionals en de werkwijze binnen het kindcentrum. Uiteraard worden de activiteiten bij de baby's en de peuters aangepast naar de leeftijd van de kinderen en waken we ervoor dat de peuter ook echt peuter mag en kan zijn.

Ook bij de BSO is er sprake van een doorgaande lijn:

- Ook hier worden thema's geregeld doorgetrokken. Het thema op school zal dus terug te vinden zijn binnen de BSO, maar meer op een "speelse" manier zodat er echt ontspanning kan plaatsvinden.
- Binnen het kindcentrum gelden overal dezelfde afspraken.

- Als extra back-up kunnen de onderwijsassistenten ingezet worden bij de BSO. Voor inval is dit zeer wenselijk, want het zijn al vertrouwde gezichten voor de kinderen.

Daarnaast is er ook op organisatorisch en zorgvlak een doorgaande lijn georganiseerd:

- Bij zowel de peuters als de kleuters wordt er gewerkt met hetzelfde kindvolgsysteem: BOSOS. Daarnaast zijn de KC-ers nauw betrokken bij ieder kind van 0 tot 13 jaar binnen het Kindcentrum als er bepaalde zorgen zijn. Hierdoor zijn kinderen eerder in beeld en kunnen eerder ondersteund worden in de ondersteuningsbehoefte wat vervolgens makkelijk overdraagbaar is naar het onderwijs zodra het kind vier wordt. Dit heeft vele voordelen in de toekomst. Voor zowel het kind, omdat de ondersteuning doorgetrokken kan worden vanwege de korte lijnen tussen de kinderopvang en het onderwijs. Maar ook voor het kindcentrum, omdat de ondersteuning eerder opgepakt kan worden wat er wellicht toe kan leiden dat er in de onderwijsperiode geen of minder ondersteuning nodig is.
- Er zijn korte lijnen binnen het team. Als er bijv. zorgen zijn bij een kind binnen zowel het onderwijs als de BSO, dan kan dit als team opgepakt worden. Samen kunnen we onze krachten bundelen om het zo fijn mogelijk te maken voor het kind. Eén team, één taak.
- We organiseren twee keer per jaar een gezamenlijke studiedag waarbij het gehele kindcentrum gesloten is zodat we als team kunnen ontwikkelen waar op dat moment de behoefte ligt.

4. Groepen Kindcentrum Adriaan van den Ende

Op Kindcentrum Adriaan van den Ende zijn we een kindcentrum van 0 tot 13 jaar. Hierbij bieden we één KDV groep aan van 0 tot 4 jaar, één peutergroep van 2 tot 4 jaar en een BSO van 4 tot 13 jaar en onderwijs onder één dak. Hieronder kunt u lezen hoe we het KDV, peutergroep en de BSO op Kindcentrum Adriaan van den Ende hebben vormgegeven.

4.1 Basisgroep/stamgroep

4.1.1 Kinderdagverblijf en peutergroep

Zowel het KDV als de PSG bestaan uit maximaal 16 kinderen. Hierbij is de groepsruimte de veilige basis en is de ruimte ingericht met hoeken en diverse materialen volgens de visie van de 7 gewoontes. Tijdens het spelen en uitvoeren van activiteiten wordt er ook samengespeeld met de kleuters. Zoals te lezen in paragraaf 3.3 trekken de kinderen van de kinderopvang en de kleuters nauw met elkaar op. Er worden gezamenlijke thema's opgezet en dus ook gezamenlijk opgetrokken. Er worden dan of kleine uitstapjes gemaakt naar de kleuters, maar kunnen de kleuters ook een kijkje nemen bij de peuters. Of zijn er gezamenlijke activiteiten die in de centrale hal worden georganiseerd of buitenshuis. Dit heeft niet alleen als doel om kleuters en peuters van elkaar te laten leren, maar ook om de overgang naar de basisschool zo natuurlijk mogelijk te laten verlopen en zo klein mogelijk te houden voor peuters die doorstromen. Zoals eerder aangegeven wordt er bij het aanbieden van activiteiten rekening gehouden met de leeftijd van de baby's en de peuter.

4.1.2 Buitenschoolse opvang

Bij de BSO werken wij met drie verticale basisgroepen waarvan één groep een maximale groepsgrootte heeft van 30 kinderen, één groep van 24 kinderen en één groep van 12 kinderen. Wij kiezen er bewust voor om de leeftijden van 4 tot 13 jaar met elkaar te mixen, omdat we graag willen dat jong en oud van en met elkaar leren. Daarnaast zien wij in de praktijk dat een mix van leeftijden ook de rust op de groep ten goede komt.

Bij de start van de middag zitten wij met iedere basisgroep in een aparte ruimte of gedeelte van het gebouw. Hiervoor gebruiken we de centrale hal, de BSO-ruimte en de tafel voor de kantoren bij de BSO-ruimte. Hier kunnen de kinderen even rustig schakelen van school naar BSO en wat eten en drinken.

Na het eet -en drinkmoment werken wij met een opendeuren beleid. De pedagogisch professionals hebben op diverse plekken in en rond het gebouw activiteiten uitgezet. Hierbij kunnen de kinderen zelf kiezen waar en aan welke activiteit ze willen deelnemen. Op dat moment worden de basisgroepen dus gemixt met elkaar.

Een kind hoeft niet aan deze georganiseerde activiteiten deel te nemen. Ze mogen er ook voor kiezen om zich even rustig terug te trekken door bijvoorbeeld een boekje te lezen of lekker buiten te gaan spelen. Om ervoor te zorgen dat de pedagogisch professionals het overzicht bewaren waar de kinderen zich bevinden, hebben wij een digitaal kiesbord op het digibord. Hierop kunnen de kinderen aangeven waar zij op dat moment aanwezig zijn d.m.v. hun naam te verplaatsen naar de activiteit. De pedagogisch professionals hebben hierbij van tevoren onderling afgesproken welke activiteit ze begeleiden om in gezamenlijkheid de kinderen in het vizier te kunnen houden.

Bij georganiseerde activiteiten zijn de groepen niet groter dan 30 kinderen. Bij het buiten spelen kan dit wel aan de orde zijn, omdat er middagen zijn waarop er meer dan 30 kinderen worden opgevangen. In deze situatie zorgen we ervoor dat er altijd twee pedagogisch professionals buiten aanwezig zijn waarbij ze deze groep spelende kinderen in de gaten kunnen houden. Hierbij lopen de professionals rond zodat alle hoeken van het speelplein in beeld zijn. Uiteraard combineren de professionals het toezicht houden met het samen spelen met de kinderen.

Verder hebben wij een samenwerking met Optisport. Op donderdagmiddag gaan we hier met een BSO-groep sporten. Op deze middagen krijgen de kinderen een afwisselend sport- en spelprogramma. Dit kunnen bijvoorbeeld spelletjes zijn of een fitness workout op kindniveau. Daarnaast worden zo nu en dan ook sportverenigingen uitgenodigd om een les aan te bieden.

Optisport is tevens een georganiseerde activiteit waar kinderen zelf mogen kiezen of ze mee willen doen. Met de gehele groep, maximaal 24, gaan we lopend naar Optisport. Hierbij dragen alle kinderen een hesje en worden ze begeleid door minimaal twee personen. De tweede persoon kan eventueel een stagiaire zijn.

Samenvoegen van groepen

Er kunnen zich situaties voordoen waarbij we de kinderen van het KDV, de PSG en de BSO met elkaar zullen mixen. Zo kan het wenselijk zijn dat de jongste kinderen van de BSO kunnen samen spelen met de oudste kinderen van de peuters. Het doel hiervan is om kinderen van elkaar te kunnen laten leren. Maar soms kan een kleuter het ook fijn vinden om zich even terug te kunnen trekken van de oudste BSO kinderen. We willen dit mogelijk kunnen maken, omdat we het belangrijk vinden dat ieder kind zich prettig voelt en kan beslissen wat daarvoor nodig is. We houden hierbij wel rekening met het kindleidendsterratio.

Het kan ook zijn dat we de groepen samenvoegen, omdat er weinig kinderen zijn. Dit kan zowel tussen PSG en BSO zijn, maar ook de BSO-groepen onderling en tussen KDV en PSG. Op deze manier maak je een aantrekkelijker groep voor de kinderen zodat ze keuze hebben met wie ze kunnen spelen en kan je interessantere activiteiten organiseren.

We houden er wel rekening mee of het ook daadwerkelijk kan. Denk hierbij aan leeftijd en de ontwikkeling van de kinderen. Van belang is dat het samenvoegen waardevol is en dat kinderen zich prettig en veilig voelen.

4.2 Globale dagindeling

Kindcentrum Adriaan van den Ende biedt een KDV van 0 tot 4 jaar, een PSG van 2 tot 4 jaar en een BSO van 4 tot 13 jaar aan. Hierbij is het kindcentrum het gehele jaar geopend van 07.30 tot 18.00 uur. Ouders kunnen eventueel in overleg hun kind al vanaf 07.00 uur brengen.

4.2.1 Globale dagindeling 0 tot 4 jaar

De pedagogisch professionals houden zo veel mogelijk rekening met het slaap- en voedingspatroon van een baby. Elke baby heeft zijn eigen ritme. Op het kindercentrum zijn er uiteenlopende mogelijkheden om met de baby tijd door te brengen. Even lekker bij de pedagogisch professional op schoot voor een knuffel, liedjes zingen en spelletjes doen of spelen in de box. Er is een hangmat, een speelkussen en een wipstoel met babygym. Als de baby wat groter is kruipt hij al snel op de grond tussen de andere kinderen, waar hij de wereld om zich heen kan verkennen.

Dagritme voor kinderen vanaf 1 jaar:

Tijd	
07.30 – 09.00 uur	De kinderen worden gebracht. Er is ruimte voor een overdracht tussen de ouder en de pedagogisch professionals. Afhankelijk van de behoefte van het kind krijgt het kind de ruimte om te spelen.
09.30 uur	We gaan met de kinderen aan tafel om fruit te eten en wat te drinken.
10.15 uur	Er kan een gezamenlijke activiteit gedaan worden maar ook in subgroepjes. De activiteit sluit aan op het thema van dat moment. Dit kan een knutselwerkje zijn, iets actiefs en/of het lezen van een boekje.
10.45 uur	We gaan samen met de kinderen naar buiten. Evt. trekken we erop uit.
11.30 uur	We gaan aan tafel voor een boterham. Kinderen mogen hun eigen boterham smeren..

12.30 - 13.00 uur	Kinderen van het ochtenddeel worden opgehaald en kinderen die alleen 's middags komen worden gebracht. Er is dan ruimte voor een overdracht tussen de ouder en de pedagogisch professionals. Kinderen die de hele dag blijven en naar bed gaan zullen naar bed gebracht worden.
13.30 uur	Er kan een gezamenlijke activiteit gedaan worden maar kinderen zijn ook vrij om zelf te spelen in de hoeken.
14.30 uur	De meeste kinderen zijn wakker en worden uit bed gehaald.
15.00 uur	We gaan met alle kinderen een cracker, groente eten en wat drinken.
15.30 – 16.30 uur	De kinderen krijgen de ruimte om zelf even te spelen. De pedagogisch professionals kunnen hierbij het spel begeleiden. Daarna gaan wij buiten spelen.
16.30 – 18.00 uur	Kinderen die moe zijn geworden krijgen de gelegenheid om even rust te nemen waarbij een pedagogisch professional een boekje voorleest. Andere kinderen kunnen lekker spelen of een tekening maken. In deze tijd zullen de kinderen op worden gehaald waarbij voor een mondelinge overdracht met de ouders wordt gezorgd.

4.2.2 Globale dagindeling 2 tot 4 jaar

Tijd	
07.30 – 09.00 uur	De kinderen worden gebracht. Er is ruimte voor een overdracht tussen de ouder en de pedagogisch professionals. Afhankelijk van de behoefte van het kind krijgt het kind de ruimte om te spelen.
10.00 uur	Wij gaan in de kring, wij zullen het thema bespreken. Fruit eten en drinken.
10.15 uur	Er kan een gezamenlijke activiteit gedaan worden maar ook in subgroepjes. De activiteit sluit aan op het thema van dat moment. Dit kan een knutselwerkje zijn, iets actiefs en/of het lezen van een boekje.
11.00 uur	We gaan samen met de kinderen naar buiten. Evt. trekken we erop uit.
12:00 uur	We gaan aan tafel voor een boterham. Kinderen mogen hun eigen boterham smeren..
12.30 - 13.00 uur	Kinderen van het ochtenddeel worden opgehaald en kinderen die alleen 's middags komen worden gebracht. Er is dan ruimte voor een overdracht tussen de ouder en de pedagogisch professionals. Kinderen die de hele dag blijven en naar bed gaan zullen naar bed gebracht worden.
13.30 uur	Er kan een gezamenlijke activiteit gedaan worden maar kinderen zijn ook vrij om zelf te spelen in de hoeken.
14.30 uur	De meeste kinderen zijn wakker en worden uit bed gehaald.
15.00 uur	We gaan met alle kinderen een cracker eten en wat drinken.
15.30 – 16.30 uur	De kinderen krijgen de ruimte om zelf even te spelen. De pedagogisch professionals kunnen hierbij het spel begeleiden. Daarna gaan wij buiten spelen.
16.30 – 18.00 uur	Kinderen die moe zijn geworden krijgen de gelegenheid om even rust te nemen waarbij een pedagogisch professional een boekje voorleest. Andere kinderen kunnen lekker spelen of een tekening maken. In deze tijd zullen de kinderen op worden gehaald waarbij voor een mondelinge overdracht met de ouders wordt gezorgd.

4.2.3 Globale dagindeling VSO/BSO

Tijdens de VSO brengen de ouders vanaf 07.30 uur de kinderen naar de PSG. Hier worden de kinderen van 2 tot 13 jaar tegelijkertijd opgevangen. De kinderen kunnen hier eventueel ontbijten, als ouders zelf het eten en drinken meegeven. Na even vrij te hebben gespeeld worden de kinderen van de VSO om 08.20 uur door de pedagogisch professional naar de klas gebracht.

Kinderen komen na schooltijd naar de BSO. De BSO is in de schoolweken geopend van eindtijd schooltijd tot 18.00 uur. De pedagogisch professional haalt de kinderen uit groep 1 en 2 op, kinderen vanaf groep 3 komen zelfstandig naar de BSO.

Globaal ziet een BSO-middag er als volgt uit:

Tijd	
14.45uur	Kinderen komen binnen en gaan aan tafel voor een stuk fruit en een glas water
15.00 uur	Kinderen kunnen kiezen uit een activiteit of vrij spel
16.30 uur	Cracker eten en wat drinken
16.45 uur	Vrij spel
17.00 – 18.00 uur	Kinderen worden gehaald. Mondelinge overdracht aan ouders.

Aan het einde van de opvangtijd, vertellen wij samen met het kind aan de ouders hoe het die dag is gegaan. Als er iets op school is gebeurd, zorgen we ervoor dat we dat in de opvang ook weten. De professionals zijn er alert op dat een kind zelf zijn verhaal kan doen. We nemen tijd om expliciet afscheid te nemen van elk kind zodat de BSO tijd goed wordt afgesloten.

4.3 Materialen en binnen- en buitenruimte

Zoals is de vorige paragraaf is benoemd heeft ieder kind een basis/stamgroep. Het KDV en de PSG zitten in de twee groepsruimtes achter in het gebouw die speciaal voor de jongste kinderen zijn ingericht. Hier is een aparte verschoon- en toiletruimte en zijn er slaapkamers aanwezig die specifiek voor de doelgroep 0 tot 4 jaar is ingericht. Aangrenzend aan deze groepsruimtes is ook de buitenruimte.

De BSO-groepen zijn verdeeld binnen het kindcentrum. Zo zit er een groep in de BSO-ruimte, centrale hal en in de hal bij de BSO-ruimte en kantoren. Hier kunnen de kinderen rustig even bijkomen van de schooldag, schakelen van onderwijs naar BSO en wat eten en drinken. Daarna kunnen de kinderen kiezen bij welke activiteit ze willen aansluiten.

De buitenruimte van de BSO is zoals de kinderen van school gewend zijn. Ze mogen gebruik maken van het kleuterplein aan de achterkant van het kindcentrum.

Maar ook mogen de kinderen spelen op het speelplein voor het kindcentrum en achter het hek tussen de bomen. De jongste kinderen mogen hier alleen spelen onder toezicht van een pedagogisch professional. De oudste kinderen mogen hier zelfstandig spelen indien ouders hiervoor digitaal via KOV-net toestemming voor hebben gegeven. Daarnaast zijn er duidelijke afspraken wat er wel en niet mag tijdens het buiten spelen. Deze worden geregeld met de kinderen doorgenomen en de professionals zien hierop toe.

De groepsruimte speelt een belangrijke rol in het leven van een kind. Een groot gedeelte van de tijd dat een kind op de kinderopvang is, wordt hier doorgebracht. Zo'n ruimte moet stimulerend zijn om in te werken of in te ontspannen. De pedagogisch professionals besteden veel aandacht aan het aantrekkelijk maken van de groepsruimte. Geregeld wordt de ruimte anders 'aangekleed' passend bij de tijd van het jaar of het thema waar de kinderen mee bezig zijn. Door deze voorbereide omgeving wordt het kind geprikkeld om te leren.

Alle ruimtes binnen het kindcentrum zijn hierbij volledig ingericht volgens de 7 gewoonten.

Kernwoorden die hierbij toepasselijk zijn, zijn:

- Zelfredzaamheid
- Huiselijkheid
- Logische indeling
- Rijke pedagogische speel-leeromgeving
- Verschillende hoeken
- Natuurbeleving en het belang hiervan
- Veiligheid

- Doelgericht

De kernwoorden worden, zowel in de binnenruimte als in de buitenruimte, toegepast door deze zo in te delen dat de kinderen zelf de regie hebben. Zo zijn er open kasten die niet te hoog zijn zodat de kinderen zelf materialen en activiteiten kunnen pakken, maar ook weer kunnen opruimen. Zijn er verschillende hoeken voor de kinderen gecreëerd waar ze zelf tot spel kunnen komen. Is het buitenterrein groen ingericht. Maar niet geheel onbelangrijk, de ruimtes zijn zo ingericht waarbij is ingestoken op veiligheid. Zowel fysiek, maar vooral mentaal. Dit hebben we gerealiseerd door het huiselijk en knus in te maken.

Verder voldoet de locatie verder aan alle eisen op het gebied van (brand-) veiligheid en hygiëne.

5. Pedagogische professionals

Binnen Kindcentrum Adriaan van den Ende wordt er gewerkt met een vast team van pedagogische professionals. Alle professionals hebben een afgeronde pedagogische opleiding op MBO-niveau en zijn in het bezit van een getoetste VOG. Mocht een professional ziek worden of verlof hebben, dan valt er een professional uit de flexpool in. Hierbij sturen we zoveel als mogelijk op een vaste invaller. De pedagogisch professionals kunnen eventueel worden bijgestaan door een vrijwilligster en/of een stagiaire. Stagiaires specifiek voor de BSO kunnen van de opleiding pedagogisch werker komen, maar ook breder zoals sport en bewegen of het CIOS.

5.1 VOG en personenregister kinderopvang

Alle professionals binnen Kindcentrum De Adriaan van den Ende zijn in het bezit van een verklaring omtrent gedrag (VOG). Dit geldt ook voor alle collega's uit het onderwijs, de stagiaires en andere personen die regelmatig binnen ons kindcentrum aanwezig zijn. Zij hebben zich eveneens geregistreerd in het personenregister kinderopvang en zijn gekoppeld aan Stichting Archipel Kinderopvang. Via het personenregister kan de overheid de professionals continu screenen met als doel samen de kinderopvang veiliger te maken.

5.2 Inzet van stagiaires en vrijwilligers

Stagiaires (BOL-studenten)

We vinden het heel erg belangrijk om toekomstige pedagogische professionals de kans te geven om ervaring op te doen binnen de kinderopvang en dus ook op KDV, PSG en BSO. Daarom ontvangen we graag stagiaires van verschillende opleidingen en jaren op Kindcentrum Adriaan van den Ende.

Wat de stagiaire op de groep kan en mag doen is afhankelijk in welk leerjaar de stagiaire zit en wat er is afgesproken tussen de begeleider vanuit het kindcentrum, de begeleider vanuit de opleiding en de stagiaire zelf. Een specifieke beschrijving hoe we de stagiaires begeleiden en hoe we afspraken met elkaar vastleggen staat in ons beleid "beleid BBL- en BOL studenten".

Verder worden stagiaires altijd boventallig op de groep ingezet. Er zijn uitzonderingen voor stagiaires vanaf het tweede leerjaar. Zij mogen tijdens vakanties en bij ziekte intallig ingezet worden op de locatie waar ze stagelopen. In dat geval ligt er een arbeidsovereenkomst onder en staan de stagiaires nooit alleen op de groep, behalve tijdens pauzes. Dit wordt gedaan conform de cao Kinderopvang.

Daarnaast mogen stagiaires geen medische handelingen verrichten (handelingen waar kinder-EHBO/BHV voor nodig is of medicijnen toedienen bij kinderen). Deze worden altijd door de pedagogisch professional gedaan.

Vrijwilligers op de groep

Een vrijwilliger kan de pedagogisch bijstaan in meerdere werkzaamheden. Dat is geheel afhankelijk welke behoefte er ligt op de groep. Dit wordt tussen de pedagogisch professional, de vrijwilliger, maar ook de leidinggevende afgestemd. Voorbeelden van werkzaamheden kunnen zijn zoals het voorlezen van een boekje, het ondersteunen van een spelactiviteit, het snijden van fruit en het opruimen/schoonmaken van de groep.

Belangrijk hierbij is, is dat de pedagogisch professional op de groep eindverantwoordelijk blijft voor de kinderen. Daarnaast wordt de vrijwilliger niet meegeteld in het kindleidsterratio en dus altijd boventallig aanwezig is. Verder mag de vrijwilliger ook geen medische handelingen verrichten (handelingen waar kinder-EHBO/BHV voor nodig is of medicijnen toedienen bij kinderen). Deze worden altijd door de pedagogisch professional gedaan.

Inzet van anders gekwalificeerden op de BSO

Binnen Kindcentrum Adriaan van den Ende kunnen wij op de BSO met anders gekwalificeerde professionals werken. Dit betekent dat er, naast een gekwalificeerde pedagogisch professional, een professional staat met een specifieke expertise. Deze expertise dient een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van kinderen. Te denken valt aan een professional die jaren als sportinstructeur heeft gewerkt of poppentheatershows heeft gegeven. Deze expertise is van waarde op de groepen, want het brengt een andere dimensie met zich mee. Het zorgt voor afwisseling in het aanbod, maar het kan ook ertoe leiden dat kinderen in aanraking komen met nieuwe werelden die ze op dat moment kunnen gaan ontdekken. De anders gekwalificeerde dient hiervoor wel een pedagogische module te hebben afgerond.

6. Volgen van kinderen

6.1 Zorg delen

Zoals in het vorige hoofdstuk ter sprake is gekomen werkt het team van kinderopvang en onderwijs nauw met elkaar samen de kinderen zo goed als mogelijk te ondersteunen bij hun ontwikkeling. Daarom zijn de IB-ers van begin af aan al betrokken bij ieder kind binnen het kindcentrum. En werken we binnen het kindcentrum als één team en één taak.

Als het nodig blijkt wordt er, na overleg met de ouders, contact opgenomen met Centrum Jeugd en Gezin of andere hulpverlenende instanties. Tenzij er zulke zorgen zijn dat bijvoorbeeld een melding noodzakelijk is. Dan handelen wij volgens de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Het protocol is beschikbaar in de protocollenmap op de groep.

6.2 Kindvolgsysteem en mentorschap

Binnen de BSO willen we de ontwikkeling van de kinderen met school én opvang én ouders zorgvuldig volgen. Op deze manier kunnen we kinderen geven wat ze nodig hebben om te groeien en te bloeien. Een pedagogisch professional is de mentor van het kind. De mentor is het aanspreekpunt voor ouders om de ontwikkeling en het welbevinden te bespreken. Daarnaast is de mentor ook het aanspreekpunt voor het kind zelf. Wie de mentor van het kind is wordt tijdens het intakegesprek bekend gemaakt. Indien hier wijzigingen in komen worden ouders en het kind tijdig op de hoogte gebracht.

Bij het KDV en de PSG werken wij met kindvolgsysteem Bosos voor het volgen van de ontwikkeling. Deze wordt ook binnen het onderwijs gebruikt om de kleuters te volgen wat zorgt voor een mooie doorgaande lijn.

Al op het KDV en de PSG wordt bij kinderen de grondslag gelegd voor de verdere ontwikkeling op alle gebieden. Daarom is het belangrijk dat die ontwikkeling zo duidelijk en zorgvuldig mogelijk wordt gevolgd en zo concreet mogelijk in kaart wordt gebracht. Op basis van deze werkwijze kan de pedagogisch professional, tevens mentor van het kind, beslissingen nemen die voor de toekomst van een kind van essentieel belang zijn. Daarvoor moeten diverse zorgonderdelen worden geïntegreerd. Gaat het kind naar school binnen Kindcentrum Adriaan van den Ende, dan kunnen alle observaties door de pedagogisch professional makkelijk worden overgedragen aan de onderbouwleerkracht via het systeem van Bosos. Dit gaat allemaal in overleg met ouders.

Het doel van Bosos is komen tot een beredeneerd aanbod door gericht observeren en signaleren en opbrengsten goed in kaart brengen die specifiek zijn voor de dagelijkse praktijk. Zo kan de pedagogisch professional het aanbod aanpassen aan de mogelijkheden van het kind en aan de mogelijkheden van de groep.

De uitgangspunten van BOSOS zijn:

- BOSOS wil dat de ontwikkeling zo duidelijk en zorgvuldig mogelijk in kaart gebracht wordt en integreert daarom de diverse zorgonderdelen, namelijk: observaties gebaseerd op de leerlijnen op sociaal-emotioneel, visueel-motorisch en cognitief/taal gebied.
- De ontwikkelingslijnen zijn gebaseerd op de leerlijnen voor peuters bij het Seminarium voor Orthopedagogiek en in 'Wat kan een kind op welke leeftijd?' beschreven in Mens en Gezondheid en de startkwalificaties van groep 1.
- Zichtbaar maken van de leeropbrengsten op groepsniveau op een eenvoudige manier.
- Duidelijk groepsoverzichten als basis voor de analyse van het aanbod.
- De zorg duidelijk zichtbaar voor pedagogische professionals, begeleider, directie en ouders.
- Duidelijk beleid bij overgang naar de basisschool

7. Contact met ouders

Ouders zijn de opvoeders van de kinderen, maar geven deze taak uit handen op het moment dat ze de kinderen naar het kindcentrum brengen. Het is dus van belang dat de ouders en de professionals nauw met elkaar samenwerken om het welzijn en de ontwikkeling van de kinderen te waarborgen. Het is belangrijk om een goede relatie op te bouwen zodat ouders en professionals elkaar vertrouwen. De contactmomenten bieden een mogelijkheid om een goede samenwerking neer te zetten. De contactmomenten zit in de overdrachten tijdens het (brengen) en halen, de mentorgesprekken en eventuele georganiseerde ontmoetingsmomenten. Wanneer gewenst kunnen er naast deze contactmomenten extra momenten ingepland worden. Wij vinden het belangrijk dat ouders weten dat de deur altijd open staat en dus altijd welkom zijn om een vraag te stellen/een afspraak te plannen met de pedagogisch professional of directeur.

Naast de mondelinge communicatie is er ook communicatie per e-mail, per nieuwsbrief en/of via social media en het digitale schriftje. Hierin worden korte mededelingen vermeld die betrekking hebben op de opvang.

7.1 Extra activiteiten

Gedurende het jaar zijn er verschillende extra activiteiten waar ouders bij betrokken worden, te denken valt aan koffieochtenden, waarbij ouders wat langer met hun kind kunnen spelen op de groep en een kringactiviteit kunnen meemaken. Of een paaslunch, kerstviering en het zomerfeest. Bij de organisatie van activiteiten betrekken we ouders ook.

7.2 Intake en wennen

Ongeveer 4 weken voordat een kind naar Kindcentrum Adriaan van den Ende komt, neemt de pedagogisch professional contact op met de ouders. Wij voeren met de ouders van elk nieuw kind een intakegesprek. In dit gesprek komen allerlei zaken aan bod zoals allergieën, ontwikkeling van het kind, wat vindt een kind leuk en fijn om te doen en wordt ook gedeeld wie de mentor is. Wij vragen ouders naar hun wensen en verwachtingen. We leggen uit hoe de gang van zaken is binnen de groep, waar zij bepaalde dingen kunnen vinden e.d. We vragen ouders om belangrijke gegevens aan te vullen in de ouderapp KOV-net zodat we alle belangrijke gegevens van hun kind in de app kunnen terugvinden.

We vinden het belangrijk om aandacht te geven aan de eerste dagen van de kinderen binnen het KDV en de BSO. Voor zowel het kind, de ouder als de pedagogisch professional is het wennen aan elkaar. Tijdens de eerste dagdelen vragen wij ouders om bereikbaar te zijn, zodat de pedagogisch professionals eventuele aanvullende vragen kunnen stellen, of kunnen overleggen over hoe het gaat.

7.3 Brengen en halen

Voor het KDV en de PSG hanteren we breng- en haaltijden voor de rust in de groep. Wanneer we dit niet doen bestaat de kans dat de gehele ochtend kinderen worden gebracht en opgehaald. Kinderen komen hierdoor moeilijker tot spel. Tevens hebben we op de breng- en haaltijden ook gericht tijd om samen met u en eventueel uw kind een overdracht te doen. Mocht het incidenteel voorkomen dat de breng- en haaltijden niet haalbaar zijn, neem dan contact op met de pedagogisch professional(s)

- Hele dag: 07.30 – 18.00 uur → brengen tussen 07.30 en 09.00 uur
halen tussen 16.30 en 18.00 uur
- Ochtend: 07.30 – 12.30 uur → brengen tussen 07.30 en 09.00 uur
halen tussen 12.15 en 12.30 uur.
- Middag: 12.30 tot 18.00 uur → brengen om 12.30 uur
halen tussen 16.30 en 18.00 uur.
- PSG ochtend: 08.30 – 12.30 uur → brengen tussen 08.30 en 09.00 uur

- 12.30 uur
- Schoolblok: 07.30 – 14.45 uur
- 09.00 uur
- halen tussen 12.15 en
→ brengen tussen 07.30 en
halen tussen 14.30 en 14.45 uur

Voor de BSO is dit een ander verhaal. Zij komen vanuit school naar de BSO toe waarbij er geen brengtijd gehanteerd hoeft te worden. Het ophalen hebben wij gelieve tussen 16.30 en 18.00 uur. In overleg is eerder ook mogelijk.

Verder is het van belang dat de groepen weten wanneer er iemand anders uw kind komt ophalen. Zonder voorkennis wordt een kind niet meegegeven aan iemand die we niet kennen. Als kinderen van de BSO zelfstandig naar huis mogen, is dat vastgelegd tussen ouders en de pedagogisch professional(s) in een zelfstandigheidscontract.

7.4 Afwezigheid melden

Wij vragen ouders om hun kind tijdig af te melden wanneer hij/zij niet naar de opvang komt. Dit dient te gebeuren via KOVnet.

7.5 Medezeggenschap

Kindcentrum Adriaan van den Ende heeft een Kindcentrumraad (KCR). In deze KCR hebben ouders en professionals van opvang en onderwijs zitting. Er wordt gemiddeld om de 8 weken vergaderd. De achterban wordt op de hoogte gehouden met de nieuwsbrief die eens per maand door de directeur wordt verstuurd. Onderwerpen die besproken kunnen worden tijdens een KCR-vergadering zijn: tarieven en producten, pedagogisch werkplan, protocollen, tevredenheid, GGD inspectie rapporten, lopende zaken, etc.

7.6 Klachten

Als ouders ontevreden zijn over de opvang of de dienstverlening dan horen wij dat natuurlijk graag direct. Ouders wordt gevraagd eventueel ongenoegen te bespreken met de persoon die in eerste instantie verantwoordelijk is, veelal de pedagogisch professional. Vanzelfsprekend kunnen zij ook terecht bij de directeur om klachten te bespreken. Archipel Kinderopvang heeft het beleid ten aanzien van het omgaan met en de behandeling van klachten beschreven in het klachtenreglement. Deze is te vinden op de website van Archipel Kinderopvang.

8. Veiligheid en gezondheid van kinderen

Het zorgen voor kinderen is een belangrijke taak van het kindcentrum. De pedagogisch professionals zijn zich ervan bewust dat met betrekking tot veiligheid en gezondheid niet alle risico's zijn uit te sluiten, maar zij zorgen ervoor dat de voorwaarden voor een gezond en veilig kindcentrum zo optimaal mogelijk zijn. Het beleid rondom veiligheid en gezondheid wordt jaarlijks ge-update en/of indien nodig.

8.1 Eten en drinken

Binnen onze kinderopvang wordt op een verantwoorde en veilige manier gebruikgemaakt van glaswerk, passend bij de leeftijd en ontwikkeling van de kinderen. Het gebruik van glaswerk ondersteunt de ontwikkeling van zelfstandigheid, verantwoordelijkheidsgevoel en respectvol omgaan met materialen.

Kinderen 0–4 jaar

Het gebruik van glaswerk bij jonge kinderen is beperkt en vindt uitsluitend plaats onder direct toezicht van pedagogisch professionals. Glaswerk wordt alleen gebruikt tijdens rustige momenten, zoals eet- en drinkmomenten, en is aangepast qua vorm en stevigheid. Hierdoor kunnen kinderen op een veilige manier zintuiglijke en motorische vaardigheden ontwikkelen.

- **Zintuiglijke ontwikkeling**
Glas voelt anders aan dan plastic of melamine: het is zwaarder, koeler en gladder. Dit prikkelt de tastzin en het lichaamsbesef.
- **Motorische ontwikkeling**
Door onder begeleiding een klein glaasje vast te houden of te helpen bij het inschenken, oefenen kinderen hun fijne motoriek en hand-oogcoördinatie.
- **Respect voor materialen**
Kinderen leren van jongs af aan dat sommige materialen breekbaar zijn en zorgvuldig behandeld moeten worden.
- **Imitatie en meedoen**
Jonge kinderen leren door nadoen. Door (in aangepaste vorm) hetzelfde materiaal te gebruiken als volwassenen, voelen zij zich serieus genomen en betrokken.

Kinderen 4–13 jaar

Bij oudere kinderen wordt glaswerk ingezet om zelfstandigheid en verantwoordelijkheid te stimuleren. Met duidelijke afspraken leren kinderen zorgvuldig omgaan met breekbaar materiaal en elkaar hierop aan te spreken.

- **Zelfstandigheid en verantwoordelijkheid**
Kinderen leren zorgvuldig omgaan met breekbaar materiaal en dragen verantwoordelijkheid voor hun eigen handelen.
- **Realistisch voorbereiden op de maatschappij**
Glas is een alledaags materiaal thuis en in de samenleving. Door hiermee te werken leren kinderen omgaan met echte situaties.
- **Zelfvertrouwen en competentiegevoel**
Vertrouwen krijgen om glaswerk te gebruiken, geeft kinderen het gevoel dat zij iets aankunnen.
- **Sociale vaardigheden**
Samen opruimen, elkaar herinneren aan afspraken en helpen bij het dekken van de tafel bevordert samenwerking en zorg voor elkaar.
- **Duurzaam en bewust gebruik**
Glas is herbruikbaar en duurzaam. Kinderen leren bewust omgaan met materialen en afval.

De pedagogisch professionals stimuleren kinderen om zelfstandig te eten en te drinken. Samen aan tafel eten is een gezellige bezigheid waarbij kinderen veel zelf leren doen. Hierbij smeren kinderen bijvoorbeeld zelf hun broodje/cracker.

De pedagogisch professionals stimuleren de kinderen zo veel mogelijk om dat wat ze zelf gekozen hebben ook op te eten. Er wordt geen strijd over gevoerd. Als ouders dieetvoorschriften of allergieën hebben doorgegeven dan wordt hier rekening mee gehouden. Dit staat altijd vermeld in het kinddossier zodat een eventuele vervanger hier ook van op de hoogte is.

Voor het eten en drinken op de opvang werken we vanuit ons voedingsbeleid.

8.2 Zieke kinderen

Een kind dat ziek is heeft extra aandacht, rust en verzorging nodig. De pedagogisch professionals zijn hier niet op berekend en adviseren de ouders om een ziek kind thuis te houden. Wanneer een kind tijdens de kinderopvangtijd ziek wordt, bellen de professionals de ouders om hun kind op te komen halen. De beslissing of een kind wel of niet in de groep kan blijven ligt bij de pedagogisch professional. Dit wordt bepaald door te kijken naar het belang van het kind, en dat van de groep. Een kind moet worden opgehaald, als:

1. Het kind te ziek is om aan het dagprogramma mee te doen.
2. De verzorging te intensief is voor de pedagogisch professional.
3. Het de gezondheid van andere kinderen in gevaar brengt.

Wanneer uw kind thuis ziek wordt en een kinderziekte heeft of hoofdluis, dan horen we dat graag. Dan kunnen we ook naar andere kinderen toe extra alert zijn en waar nodig voorzorgsmaatregelen treffen. In het geval van hoofdluis mag het kind weer naar de opvang komen wanneer het behandeld is/en wordt met een hoofdluismiddel.

Vermoedelijke kinderziekten van infectieuze aard worden gemeld bij de GGD. Het gaat dan om aandoeningen die meerdere kinderen in de groep kunnen treffen. Wanneer er een besmettelijke kinderziekte heerst, maken we dit door middel van een brief bij de ingang van het Kindcentrum kenbaar aan de ouders.

De opvang heeft een informatiemap van de GGD over infectiebeleid met daarin informatie voor ouders over hoe te handelen bij kinderziekten. De pedagogisch professionals kunnen altijd de meest recente informatie van de GGD voor de ouders uitprinten.

8.3 Medicijngebruik

Als een kind medicijnen gebruikt vragen wij de ouders een "Overeenkomst gebruik medicatie" in te vullen en deze te ondertekenen. In de overeenkomst staan de gegevens over de aandoening en nodige behandeling. Ouders geven de pedagogisch professionals tevens instructies over hoe het middel toe te dienen, op welk tijdstip en hoe het bewaard moet worden. De pedagogisch professionals geven de kinderen géén paracetamol zonder medicijnverklaring.

8.4 Vierogenprincipe

Naar aanleiding van een zedenzaak bij een kinderdagverblijf in Amsterdam verplicht de Rijksoverheid het vierogenprincipe. Het vierogenprincipe betekent dat altijd een volwassene moet kunnen **meekijken** of **meeluisteren** bij een beroepskracht in de kinderopvang.

Kindcentrum Adriaan van den Ende heeft het vierogenprincipe georganiseerd op bouwkundig vlak, cultuur vlak en personeel. Daarnaast zijn er enkele andere maatregelen getroffen. Dit is te lezen in ons beleid veiligheid en gezondheid.

8.5 Drie-uursregeling

Per dag mag er, als er 10 aaneengesloten uren opvang wordt aangeboden, 3 uur afgeweken worden van de beroepskracht-kind ratio (BKR). KDV Adriaan van den Ende wijkt af van de BKR aan het begin en aan het einde van de dag, als de meeste kinderen slapen, wanneer pedagogisch professionals pauze houden en bij rustige momenten op de groep. We wijken maximaal 3 uur per dag af en zorgen altijd voor een minimale inzet van de helft van de benodigde pedagogisch professionals.

Op de momenten dat er wordt afgeweken is er door de groepsgrootte (nog niet alle kinderen zijn "binnen" bij de start van de dag, kinderen slapen tussen de middag of kinderen zijn reeds opgehaald aan het einde van de dag) ruimte voor vrij spel of een activiteit, zoals een boekje lezen of een een-op-een momentje met een baby. De oudste peuter kan in dit moment een uitdagende puzzel of spel doen. De behoefte van de kinderen is hierbij leidend: daar sluiten we op aan.

We roosteren de pedagogisch professionals in op aanwezigheid van het aantal kinderen. De professionals starten en eindigen hun werkdag op verschillende momenten. Mocht het gezien het kind aantal nodig zijn een derde of vierde PM-er in te roosteren dan spelen we hiermee in op de behoefte van de groep. Soms ligt de nadruk op de ochtend, soms op tussen de middag. Dit kan per groep en dag verschillen.

Basis inzet personeelsdiensten

Kinderopvang

	2 pm op de groep	3 pm op de groep	4 pm op de groep
ped.med 1	7.30-17.00		
Ped.med 2	8.30-18.00		
Ped.med 3		9.00-16.30	
Ped. Med 4			8.00-17.30
Pauze tussen	12.45-14.45	12.45-14.45	12.45-14.45

Peuterspeelgroep

	2 pm op de groep
ped.med 1	7:30-17.00
Ped.med 2	8.30-18.00
Pauze tussen	12.45-14.45

BSO

	2 pm op de groep	4 pm op de groep	5 pm op de groep
Ped.med 1	14.45-17.30		
Ped.med.2	14.45-18.00		
Ped.med 3		14.45-17.30	
Ped. med 4		14.45-18.00	
Ped. med 5			14.45-17.00

BSO tijdens schoolvakanties en studiedagen

	2 pm op de groep	3 pm op de groep
ped.med 1	7.30-17.00	
Ped.med 2	8.30-18.00	
Ped.med 3		9.00-16.30
Pauze tussen	12.45-14.45	12.45-14.45

In ons kindplanningssysteem KOV net houden we de aanwezigheid, de binnenkomst en het vertrek van de kinderen bij. In ons personeelssysteem Dyflexis is inzichtelijk wie wanneer werkt.

8.6 Vaste gezichten criterium

Er wordt op onze groepen gewerkt volgens het vaste gezichten criterium conform de wettelijke regels. Dit houdt in dat er altijd één van de vaste gezichten van het kind werkzaam is op de groep. Ziekte en verlof kunnen hierop een uitzondering geven, maar ook in die gevallen wordt actief gekeken naar de borging van stabiliteit en continuïteit binnen de personele bezetting op de groep. Dit zorgt voor overzicht en duidelijkheid bij kinderen. We werken tevens met BBL-ers op de groep. Indien een BBL-er zijn of haar eerste jaar heeft afgerond, dan mag ook hij of zij als vaste gezicht fungeren op de groep.

Tijdens het openen en sluiten van de groep is er in het basisrooster altijd een vaste pedagogisch professional aanwezig. Zijn er 1 of 2 pedagogisch professionals per dag op de groep nodig? Dan heeft een baby maximaal 2 vaste gezichten. Voor kinderen van 1 jaar en ouder worden maximaal 3 vaste gezichten aan het kind gekoppeld.

In geval van nood wordt een zo passend mogelijke oplossing gezocht. Wanneer een pedagogisch professional ziek is of verlof heeft, wordt de pedagogisch professional in principe vervangen door een vaste invalkracht of een collega die bekend is bij de kinderen, ouders en professionals. Invalkrachten worden vanwege de continuïteit zoveel mogelijk op dezelfde locatie ingezet. Daarnaast wordt er bij nood of verlof gestreefd naar één vaste pedagogisch professional op de eigen groep. Op de kinderopvanggroepen wordt er met baby's (0-1 jaar) gewerkt met 'vaste gezichten'. Dit houdt in dat een baby altijd door één van de twee vaste pedagogische professionals wordt opgevangen.

Als een vast gezicht van de groep langer afwezig is en er is geen mogelijkheid om een ander vast gezicht in te zetten, dan zorgen we zoveel mogelijk voor een tijdelijk vast gezicht. Dit draagt bij aan de stabiliteit van de groep en de emotionele veiligheid van de kinderen.

We zetten de tijdelijke vast gezichten in als:

- Een van de vaste gezichten maximaal 4 weken afwezig is door ziekte of verlof
- De andere vaste gezichten van het kind niet beschikbaar zijn door omstandigheden
-

De basisroosters/werkdagen van de pedagogisch professionals zijn voor ouders inzichtelijk bij de deur bij de ingang van de groep.

8.7 Groepsafspraken

Binnen het kindcentrum zijn er groepsafspraken opgesteld. Op de opvang gelden dezelfde afspraken als op school. Op deze manier weten de kinderen goed waar ze aan toe zijn. De kinderen leren hierbij spelenderwijs om met de gestelde afspraken om te gaan. De belangrijkste afspraak is "zorg goed voor elkaar".

We borgen deze afspraken door ze op papier te zetten, ze terug te lezen en spreken elkaar indien nodig aan op het niet nakomen van de regels. De groepsafspraken liggen op de groep.

8.8 Uitstapjes

We trekken er regelmatig met de kinderen op uit voor een frisse neus, een klein boodschapje of om te ontdekken wat er allemaal is te zien buiten het kindcentrum.

Kindcentrum Adriaan van den Ende bevindt zich op een mooie plek in Warnsveld en op steenworp afstand van Zutphen. Dit is een zeer rijke leeromgeving waar we de kinderen graag mee willen laten kennismaken. Dit doen we door ze mee te nemen tijdens een stadswandeling, onderzoek te laten doen naar duurzaamheid, de natuur opzoeken, etc. Wij gaan bijvoorbeeld regelmatig met de kinderen naar 't Trefpark waar de kinderen heerlijk kunnen spelen maar ook op ontdekkingstocht kunnen naar de natuur. Verder gaan we naar de dierenweide aan 't Spiker waar de kinderen de dieren kunnen voeren of naar de molen in het dorp.

Bij inschrijving worden de ouders gevraagd of zij toestemming geven voor uitstapjes. Ouders worden altijd op de hoogte gebracht van grote uitstapjes die gaan plaatsvinden. Daarnaast maken we gebruik van ons protocol uitstapjes waar gedetailleerd is vastgelegd hoe we handelen en wat de afspraken zijn als we erop uit gaan.

8.9 Omgang met film-, video en fotomateriaal

Er zijn genoeg leuke en fijne momenten om vast te leggen op foto en/of film. Graag delen we deze kiekjes met de ouders. De foto's kunnen bijvoorbeeld worden gedeeld middels een nieuwsbrief, website, social media en/of het digitale schriftje (de app). Na de inschrijving kunnen ouders via KOVnet aangeven of zij wel of geen toestemming geven tot het maken van film-, video- en fotomateriaal voor intern en extern gebruik.

8.10 Trakteren

Op de opvang worden de verjaardagen van de kinderen gevierd. We plannen deze in rondom de verjaardag van het kind. Bij het vieren wordt de jarige toegezongen en wordt (eventueel) de traktatie uitgedeeld. Maar er is natuurlijk meer te vieren dan een verjaardag. Te denken valt aan de geboorte van een broertje of zusje. In afstemming met u als ouder en uw kind kunnen we een passende viering samenstellen.

8.11 Beleid veiligheid en gezondheid

In het beleid veiligheid en gezondheid staan alle kleine en grote risico's vermeld en hoe hiermee om te gaan. Deze wordt jaarlijks kritisch doorgelopen door de pedagogisch professionals, de directeur en de beleidsprofessional om te kijken of er aanpassingen nodig zijn. Indien nodig wordt er ook een risico-inventarisatie uitgevoerd.

8.12 Brandpreventie

Naast de bovengenoemde inventarisaties worden extra inventarisaties uitgevoerd in het kader van de brandveiligheid en is er aandacht voor brandpreventie en brandoefeningen. Meer informatie hierover staat in het calamiteitenplan/ontruimingsplan dat aanwezig is binnen het Kindcentrum.

8.13 Calamiteiten

Er is altijd een professional aanwezig met een BHV- en EHBO-certificaat. De BHV'er neemt bij ongevallen het voortouw. Bij een ongeval worden de ouders en zo nodig een huisarts of andere deskundige direct gebeld. Als de ouders niet bereikbaar zijn wordt het noodnummer, dat ouders van tevoren moeten doorgeven, gebeld. Het ongeval wordt geregistreerd op de lijst voor de risico-inventarisatie. Afhankelijk van de situatie worden er maatregelen genomen en afspraken gemaakt.

8.14 Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Adriaan van den Ende hanteert de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling indien zij vermoedens hebben. Dit onderwerp wordt jaarlijks met de professionals besproken en behandeld zodat ze weten hoe te handelen. Ook dienen zij jaarlijks via ons online scholingsplatform de cursus te doen. Los daarvan hangt het stappenplan standaard in de kast op de groep zodat de professionals het makkelijk voor handen hebben. Het protocol is beschikbaar via de website van Archipel Kinderopvang en in de online protocollenmap.

8.15 Hygiëne/schoonmaak groepsruimte

De groepsruimte wordt dagelijks schoongemaakt door een schoonmaakbedrijf. Hierbij houden ze zich aan de richtlijnen die staan in Gezondheidsrisico's in een kindcentrum of peuterspeelzaal van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en milieu.

8.16 GGD

Jaarlijks komt de GGD bij Kindcentrum Adriaan van den Ende. Er wordt dan gekeken of we handelen zoals we dat hebben afgesproken in ons beleid en of we ons houden aan de Wet Kinderopvang. Van dit bezoek wordt een rapport gemaakt. Dit inspectierapport is te raadplegen op de groep en via de site van het kindcentrum.